

CYKlickÉ VZDĚLÁVÁNÍ

2006 / 2007

Sfumato® – Splývavé čtení®

ABC MUSIC®

PaedDr. Jana Harazinová, ZRŠ pre I. stupeň

ZŠ, M. Rázusa 1672/3, 960 01 Zvolen <http://www.zsmrzv.edu.sk>

Wed 05/16/2007, 16:32

1) Na seminář jsem přišla...

- ... na doporučení, ohlas pedagogů
- ... s nedůvěrou, ale i zvědavostí
- ... s potřebou něco změnit, zlepšit čtení svých žáků

Vzhľadom na stúpajúci počet detí s poruchami učenia a bezradnosť pedagogov, ako na daný stav reagovať, uvítala som možnosť získať nový pohľad na vyučovanie techniky čítania. Na web stránke som získala počiatkové informácie, konzultovala som so školským špeciálnym pedagógom a rozhodli sme sa načerpať nové poznatky, nápady i inšpirácie na zlepšenie čítania žiakov.

2) Setkání přineslo...

- ... nový pohled na techniku čtení
- ... radost z poznání učit netradičním způsobem
- ... dostačující návod, jak pracovat při učení čtení

Stretnutia boli motivujúce a inšpiratívne. Prinútili ma k zamysleniu sa nad možnosťou zmeny foriem a postupov v nácviku čítania, využiť netradičné formy a spôsob ako dokázať všetkým žiakom byť úspešnými.

3) Na vlastní kůži...

- ... není každému vše ušité na tělo
- ... člověk nemá někdy chuť měnit zaběhnuté formy
- ... co nic nestojí, za nic nestojí

Seminár je prínosný predovšetkým v tom, že si možno priamo na sebe vyskúšať postupy metodiky Sfumato, odhaľovať príčiny čitateľskej neúspešnosti a hľadať možnosti ako jej predchádzať. Umožňuje prispôbiť sa individuálnym schopnostiam detí a zohľadňuje ich pracovné tempo.

4) Lektorka a autorka v jednej osobe...

... nasycena tvůrčí energií
... inspirativní a koncepční zároveň
... zábavná i profesionální

Lektorka a autorka v jednej osobe vystupuje veľmi presvedčivo. Je dynamická a spontánna, vytvára priaznivú atmosféru na prijímanie nových informácií. Skvele narába s hlasom a svojim vystupovaním dokáže udržať pozornosť poslucháčov. Svoj výklad dopĺňa praktickými ukázkami, videonahrávkami a vlastnými skúsenosťami z realizácie metodiky Sfumato.

5) Metodika Sfumato...

... její propracovanost a krokovost
... přináší rozvoj základních schopností
... vytváří kladný postoj ke čtení

Metodika Sfumato odburáva zbytočné školské zlyhávanie. Dá sa uplatniť i pri tzv. nápravnom čítaní detí. Stavia na rozvoji sluchovej a zrakovej citlivosti. Je založená na perfektnom zvládnutí počiatocného čítania. Autorka vychádza z princípu protikladov/kontrastu hlások *OSBUA* (tóny, zvuky, grafické rozlíšenie). Deti sa učia správne artikulovať a intonovať. Postupne sa zoznamujú so zvukovou i grafickou podobou hlások a následne slov. Najlepšie to vystihuje čitateľské desatoro – SFUMATO (<http://www.abcmusic.cz/pages/10sk.pdf>).

6) To najcennejšie ze seminárov, co si odnásim...

... bylo pro mne
... pro děti

Pre mňa je to vedomie možnosti predchádzať prejavom nesprávneho čítania (dvojité čítanie, vynechávanie a zámena hlások, nerozlišovanie dĺžky hlások, problémy s intonáciou a porozumením čítaného textu), jednoduchosť a hravosť vo vyučovaní, a tým uľahčenie procesu učenia sa vo všetkých predmetoch.

7) Slovo na záver:

- **Vaše dosavadní zkušenosti: V čem spatřujete největší nedostatky výuky čtení (psaní) ve slovenské škole?**

Po oboznámení sa s metodikou Sfumato si uvedomujem obmedzujúci postup po jednotlivých fonémach-grafémach v počiatočných fázach vyučovania čítania (a, i, e, o, u, m), z hľadiska artikulácie, napájania, tvorenia slov a pod. Taktiež sa vo veľkej miere nevenuje dostatočná pozornosť dôkladnej artikulácii a uvedomovaniu si vypovedaného (zrak – hlas – sluch). Analyticko-syntetická metóda predpokladá vysoko abstraktnú úroveň analýzy (napr. čo počuješ na začiatku/konci slova). Postupuje sa v rýchlom tempe (kvantita na úkor kvality). Pri písaní sa začína jednou z najťažších grafém.

- **Kde se podle Vašeho názoru dopouštějí učitelé největších chyb?**

Pedagógovia nemajú dostatočné vedomosti a praktické znalosti z oblasti nápravy čítania, príp. predchádzania vytváraníu nesprávnych návykov. Podceňujú prácu s hlasom, správne dýchanie. Poukazujú na možnosti záměny písmen (b – d – p, m – n ... a pod.). Vytrácajú sa jednoduché manipulačné pomôcky. Hoci sa veľa hovorí o prepojenosti jednotlivých učebných predmetov (medzipredmetové vzťahy), často sú využívané len v teoretickej rovine.

- **Jak na tyto nedostatky reaguje metodika Sfumato? V čem se odlišuje?**

Venuje dostatočnú pozornosť vytvoreniu dynamického stereotypu. Žiaci prechádzajú hlasovým výcvikom. Napájajú hlásku na hlásku s využitím kontrastu. Pri legátovom čítaní oči kontrolujú postup z hlásky na hlásku. Poskytuje dostatočný čas na uvedomovanie si prečítaného. Rešpektuje individuálne schopnosti detí. Je logicky prepracovaná.

- **Proč autorka metodiky Sfumato zdůrazňuje a často uplatňuje dramatický prvek ve výuce?**

Dramatický prvok predstavuje zážitok. Pri dramatizácii je možnosť spontánne sa prejaviť, spolupracovať, tvoriť, zapojiť emócie. To všetko predpokladá lepšie zapamätanie a osvojenie si čitateľských návykov. Podporuje tvorivosť a myslenie v súvislostiach, čítanie s porozumením, zvyšuje úroveň vyjadrovania sa. Je výrazne motivujúci.

- **Jakou přípravu potřebují učitelé, kteří by chtěli používat techniku Splývavého čtení?**

Je důležité zoznámíť sa s touto metodikou nielen po teoretickej stránke, ale priamo na vyučovaní, príp. sprostredkované cez videoprojekciu, konzultovať postupy s autorkou, príp. vyškolenými lektormi. Pred aplikáciou tejto techniky je nutné absolvovať rozsiahlejšie vzdelávanie, preniknúť do hĺbky problematiky, oboznámiť sa i s úskaliami, ktoré prináša.